

Elinvoima ja kilpailukyky

4.5.2018

TRE:2962/02.04.01/2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi

anna.kankaanpaa@minedu.fi

Viite: OKM021:00/2018

Lausuntopyyntö OKM/15/010/2018

Ehdotus opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun asetuksen muuttamiseksi

Tampereen kaupunki esittää lausuntonaan seuraavaa:

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun asetuksen muuttamiseksi. Asetusta ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista ehdotetaan muutettavan siten, että siihen lisättäisiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 g §:n nojalla opiskelijapalautetta ja sen keräämistä koskevat pykälät.

Ammatillisen koulutuksesta annetun HE 39/2017 perustelujen mukaan ”Opiskelijapalautteen käyttöönotto rahoituksen perusteena lisäisi opiskelijoiden osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia koulutuksen sisällön suunnitteluun ja parantaisi tällä tavoin koulutuksen asiakaslähtöisyyttä. Opiskelijapalautteen käyttöön rahoituksen määräytymisessä sisältyy myös riskitekijöitä. Nämä kytkeytyvät palautteen validiteettiin sekä kattavuuteen.”

Hallituksen esityksen perusteluissa ei ole otettu kantaa kyselyjen määrään. Ehdotetun asetusluonnoksen mukaan opiskelijapalautekyselyyn vastattaisiin kaksi kertaa opintojen aikana. Koulutuksen järjestäjä vastaisi opiskelijapalautteen keräämisestä. Perusteluissa todetaan, että esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ammatillisen koulutuksen järjestäjälle.

Tutkintokoulutuksen aloittaneilta opiskelijapalaute kerättäisiin 30 vrk kuluessa siitä, kun opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma on hyväksytty. Tutkinnon ja tutkinnon osan tai osia suorittaneiden opiskelijapalaute kerättäisiin 30 vrk kuluessa siitä, kun opiskelija on osoittanut henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteena olevan tutkinnon taikka tutkinnon osan tai osien suorittamiseksi tarvittavan osaamisen.

Ammatillisen koulutuksen lainsäädännön tavoitteiden mukaisesti ammatillisen koulutuksen opiskelijoita aloittaa opintojaan viikoittain ja koulutusten pituudet vaihtelevat yksilöllisesti. Tämän seurauksena palautekyselyjä tulisi lähettää esimerkiksi Tredusta liki päivittäin.

4.5.2018

TRE:2962/02.04.01/2018

Aineistoista ei käy ilmi mistä syystä on päädytty malliin, jossa jokainen opiskelija vastaisi opintojen kuluessa kahteen kyselyyn. Koulutuksen järjestäjän työmäärä on kuitenkin kahden kyselyn toteuttamisen osalta merkittävästi suurempi kuin yhden kyselyn toteuttamismallissa. Koulutuksen järjestäjien työmäärää lisäisi myös Koski-järjestelmän ja uuden Arvo-järjestelmän yhteensopivuuden keskeneräisyys, joka ei mahdollistaisi automaatti-ilmoitusten lähettämistä. Opiskelijapalautekyselyn käyttöönotto 1.7.2018 alkaen edellyttäisi tästä syystä koulutuksen järjestäjiltä merkittävää uutta manuaalista työpanosta.

Ammattikorkeakoulujen osalta rahoituksen perusteena toteuttavan vastaava opiskelijapalautekysely toteutetaan kerran, vastaaminen tapahtuu todistuksen vastaanottamisen yhteydessä ja kyselyilmoitusten lähettäminen on automatisoitu.

Asetusluonnoksen 13 b § Opiskelijapalautteen kysymykset ja pisteytys

Asetusluonnoksessa aloituskyselyyn on sisällytetty kysymyksiä, joista juuri aloittaneella opiskelijalla ei välttämättä ole vielä kokemuksia ja tietoa. Esimerkiksi opiskeluilmapiiriä koskevat kysymykset (väittämät 14 - 17) kuuluisivat päättökyselyyn. Opiskelijalla ei opintojen alkuvaiheessa välttämättä ole vielä lainkaan kokemusta työpaikalla opiskelusta. Myös kysymyksiin sisältyvät käsitteet voivat olla erityisesti juuri perusopetuksen päättäneille ja yhteisvalinnan kautta valituille opiskelijoille vieraita. Tämä voi alentaa vastausten määrää. Mikäli toteutettaisiin ainoastaan yksi kysely opintojen päättövaiheessa, käsitteet voisivat olla opiskelijoille tutumpia ja opiskelijalla olisi kokemuksia myös työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta. Näin myös vastaaminen voisi nousta korkeammaksi.

Asetusluonnokset opiskelijapalautekyselyn väittämät poikkeavat opetushallituksen luonnoksen opiskelijapalautekysymyksistä kohdan 19 ja 20 osalta: Opetushallituksen kysymysluonnoksessa väittämä 19 ”Osaamisen arvioitiin osaamisen arviointikriteerin mukaisesti” on merkitty rahoitukseen vaikuttavaksi, mutta asetuseruonnoksesta tämä puuttuu. Asetuseruonnoksessa on väittämä ”Arvioijani olivat ammattitaitoisia ja asiantuntevia”, joka ei opetushallituksen kysymysluonnoksissa ole merkitty rahoitukseen vaikuttavaksi.

Asetuseruonnoksen väittämä 8) ”Opiskelijoita kohdeltiin yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti” jättää tulkinnanvaraa. Epäselväksi jää sisältyykö tähän oppilaitoksen opettajien toiminnan lisäksi myös työpaikoilla tapahtunut koulutussopimuksen toteuttaminen tai oppisopimuksen tehneen työnantajan toiminta.

Ammattikorkeakoulujen osalta liki vastaavaa aihepiiriä käsittelevä väittämä on: ”Opettajat huomioivat opiskelijat tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti”.

Ammattikorkeakoulujen käytössä olevan opiskelijapalautekyselyn väittämä on luonnoksen väittämää selkeämpi.

Taustakysymykset /-tiedot:

Kysymys 3: Kolmantena vaihtoehtona vois olla korrekimpi vaihtoehto ”En halua vastata”.

Pisteytys:

Vaihtoehtojen ero ”jokseenkin eri mieltä” verrattuna vastaukseen ”jokseenkin samaa mieltä” jää epäselväksi. Pisteytysten ero on kuitenkin 100 %.

Korjauskerroin:

Kun vastausprosenttien tasosta ei ole näin laajojen kyselyjen osalta kokemusta, on osittaisen korjauskertoimen käyttö tarpeen. Ammattikorkeakouluista saadun kokemuksen perusteella vain kerran toteutettu kysely tuottaa varsin korkean vastausprosentin. olisi todennäköisesti korkeampi.

Opiskelijapalautejärjestelmän käytännön toteuttaminen:

Opetushallituksen 26.4.2018 aineiston mukaan ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautekyselyn ajankohdan tieto ei tässä vaiheessa siirry automaattisesti Koski-järjestelmästä Arvo-järjestelmään. Automaattisen ilmoitusmenettelyn toteuttaminen on kesken ja sen valmistumisesta ei ole tietoa.

Tämä keskeneräisyys aiheuttaa sen, että oppilaitoksissa tulisi seurata manuaalisesti kyselyn toteuttamisen ajankohtia ja lähettää vastauslinkki Arvo-järjestelmästä kullekin opiskelijalle oikeana ajankohtana. Tietojärjestelmien yhteensopivuuden keskeneräisyys aiheuttaa koulutuksen järjestäjille huomattavasti päivittäistä manuaalista työtä.

Opetushallituksen toimittamassa aineistossa todetaan lisäksi, että käyttöoikeuden myönnetään aina vuodeksi kerrallaan. Lyhyt käyttöoikeus tuottaisi lisätyötä ja huomattavasti yksinkertaisempaa olisi poistaa tarpeettomaksi tullut käyttöoikeus ja myöntää uusi käyttöoikeus tarvittaessa.

Voimaantulo

Asetusluonnoksessa esitetyt muutokset tulisivat voimaan jo 1.7.2018.

Opiskelijapalautekyselyn käyttöönottoa tulee siirtää, kunnes Koski-järjestelmään on saatu laadittua kyselyn lähettämisestä ilmoittava automaattinen järjestelmä. Keskeneräisyys teettää koulutuksen järjestäjille kohtuuttomasti ylimääräistä työtä. Tässä yhteydessä tulee myös luopua valmistelussa olleesta kahdesta erillisestä kyselystä ja siirtyä ammattikorkeakoulujen tapaan yhteen opintojen päättövaiheessa toteutettavaan kyselyyn.

Anna-Kaisa Heinämäki
apulaispormestari

Lisätietoja

suunnittelupäällikkö Päivi Rajala
puh. 040 8063105
paivi.h.rajala@tampere.fi

